

AKATAPPA

Nisan 2018 - Sayı 220

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Salih MERCANOĞLU

AŞK UZUN

kıştan yeni çıktık sevgilim geceler kısaldı
aşk uzun. bak lavantalar yerli yerinde.
seni okyanus ötesine götüren günler geçti
yeni yaralarla başlıyoruz yeni günlere.

dudakların kerbelâ çiçeği, hançerin sırtı gibi
keserdi boydan boya gövdeyi dilin
şimdi sabaha karşı çalan kapılardan
uzatıyorum korkuyla incecik bileklerimi

hatırla,sevgilim kalbimde yaban otları yeşerirdi
ateş alırdı aklımı ah bir de utanmasam
ağzından inerdim, düşerdim en kanlı gününe
o zaman fırlatıp atardın üstünde taşıdığın mineyi.

kıştan yeni çıktık sevgilim, geceler kısaldı
aşk uzun, bak kitaplarımız da duruyor şuracıkta
acılarımızı paylaşıyorlar, anılarımızı... yol yol
seni anlatmak için, geçen dilsiz insanlara.

ve ben burada düşünüp kahroluyorum:
serçeler neden daha güvenli montmartre'da?

Mehmet Hakan DÜLÜLOĞLU

TUVAL

bir ressamın
sürrealist acılarıydık
mücadele edilmiş renklerin koynunda
ara renkler kıvrandık
ve meçhul şizofren bir olgunlukla karşılandık

bir ressamın sanrılarıydık
ve hiç çekinmeden narsist sancılar hasat verdik
bir firçanın tasvirinde eşesli yalnızlıklar mihlandık
anlıyorum ham meyveler inşa edilmiş tonlardık
belki de bu sanat harikasının kör notalar işlenmiş
[suskunluğuyduk

bu sevişmeden geriye kalan
yalnızca bir ressamın hayranlık uyandıran
ağrılarıydık

Aytekin KARAÇOBAN

1000+1 SORU

234.
Bir bardak suyun belleğinde
deniz anıları gizlidir belki,
yatağında yuvarlandığı sırada
bir ağaç kökünün anlattıkları,
taşların terindeki tuz,
çağlayanlardan düşüşünün bilimi,
bulutlardan toprağa bakışı,
gördüklerinin gönül gözüne akışı...
Onun için mi suyun ağzımızda yaydığı tat
belleğiyle ilişkili?

Peki, hangi sularda büyütür en büyük inciye
sözün istiridyesi?

235.
Nedendir yapraklardaki bu mırıltı
dallarındaki beşikte
yatmaya gelen esintiyi görünce?

236.
Sevda sözlerinin en incesinde
zamanın en güzel kokusunu sürdürdüğü an;
tam o anda en belirgin parmak izini bırakır belleğe.
İnsandaki insanca esinti oradan ulaşır yeldeğirmenine.

İçinle dışını birbirine bağlayıp ayıran çizgide
yanardağındaki bazaltı lavdan ayıran duruşun
korkunun bıraktığı izi nasıl siler, silebilir mi
sen büyük bir deprem bekleyen büyük bir kentken?

Fatih Akça, Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Sevil Aşar,
Mehmet Cengiz, Erdiñç Dinçer, Ramis Dara, Oresay Özgür
Doğan, İsmail Cem Doğru, Mustafa Dursun, Mehmet Hakan
Dülüloğlu, Sema Enci, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli,
Metin Fındıkcı, Seyit Filizkol, Mehmet Girgin, Aytekin
Karaçoban, Muammer Karadaş, Müştehir Karakaya,
Beytullah Kılıç, Nevzat Konşer, Salih Mercanoğlu, Yahya
Oğuz, Ozan Öztepe, Muharrem Sönmez, Ramazan Teknikel,
Reha Yünlüel.

KIRMIZI HİÇLİK

Hüseyin ALEMDAR

Bir varmış çok yokmuş, okulda veya işte hayattaki varlığını “yok” yazılmakla ispatlıyorsa şair; *kırmızı hiçlik*’te lâlcümlü sözkelâm metafizik ve ontolojik jesttir yazdıkları da sustukları da. Yokuşta tıknefes varoluşsallık budur işte! Değil mi ki sözel varoluş ile sezgisel varoluş tinsel akraba, şairin kendine gizlenme içgüdüsi içdefterlerde kan ve dirim sayfa sayfa. Uzam ve tanrının büyümlü sözlerini bir tek şair duyar nasılsa: Nasılsa şair de bir tanrı; uyumsuz, çelişik, kendine bile yabancı. Her duygu her duyum çoğun iki kişidir ya, duyulan seslere sentaks, duyulmayanlara duyguduyum de; şiir orda.

Kabul et; dünyanın şiiri çakışık bıçak ve zarif sil’âh! Dağa ve kendine seslenen her şair ilkin kendini ya/ra/la, unutma. Sahi, hem yara hem hiçlik her yara! Say ki evlerde odalarda gezinen tanrı dünya kaçkını biri ve onu bir tek şair duyar ve hisseder. Kandaki kırmızıda değil kâğıttaki kırmızıda kal; şair de tanrı da orda: “*Evde bir tanrı varsa, odalarda / Merdivenlerde konuşur durur!*”*

Duy/dun mu! Duy ama duyma--

1

Adı “Yas” da olsa kendimin de anlamadığı şiirler yazıyorum bu ara, bağışla. Daima diri ve genç kalmak tek arzum: Eski ve yeni tüm biçimlerden yapılma yeni resimler çiviliyorum imgelem gönderime; *seksenbir* yas bin acı! Aşkın ve aczin, ceza ve cezbin, hüznün ve hazzın, zevk ve zehrin harf çivileri o kadar sivri ve şehvetli ki *kırmızı hiçlik* bütün delicileri tenimde denemek istiyorum. İyi ki bıçaklarım var da silahım yok; yoksa kırmızı Aşk ve kızılkırmızı ölmek ister her şair Vladimir Mayakovski gibi.

Şimdi şu an, ne St. Petersburg’da ne de Paris’te olmak istiyorum; şu an ve daima Pirkanis’te değilse de Hakkâri’de olmak yeter bana. Nasılsa şiir ve kırmızı hiçlik ki doğudaki batı biraz da!: “*Şair, ölüm düşüncesinden başka, her ölümün ağırlığını da içinde taşır!*”** Ölümlü de yaşam da orda.

Ah Hüseyin vah Hüseyininim! Hem çare hem çaresizliktir şiir biraz da. Sahi, orda mısın!

2

İyi ki de doğudayım, odamda ve cennette. Ömrümün ses perdelerini sözdizimi hâline getirip yeni şiirler yapmalıyım burda. Tanrı tayfı kırmızı hiçlik ki tümünden benim olmalı, bana kalmalı! İç içe geçmiş tin ve ten şiirlerinden incili uzatma dakikaları yontmalıyım kendime: İnci dakikalar, incelmış ve incinmiş dakikalar!

• 90+1: Tütün yansın, incir kanasın, elma utansın/içimde çok beklemiş üç sen var Zülâl, senden öte!

• 90+2: Ah! Ergenlikler otum küçük Nemrudum/ölüm ve erotizm meğer ne küçücükmüş burda!

• 90+3: Ölüm de aşk bir yerde: Elif gibi ince, Leylâ kadar kahpe, Aslı gibi nazlı, Zîn kadar âsû ve asi!

• 90+4: Ömrüm saniye saniye günah karnavalı/kan ve k’ân hâli!

• 90+5: Ah! Her duam her bedduam tutuyor, sıra bende!

• 90+6: Kaç kuşum varsa içimde öldü/bir narbübülü ki Hizan’da bile bulur beni!

• 90+7: “*dikenleri kopardığın yerleri bir bahar filân sanırsan/Kürdistan’da ve Muş- Tatvan yolunda bir yer kanar!*”*** Şiir hem içgüdü hem iç gücü Zülâl! Artık hiçbir şiirim hiçbir yazım kitaba girmesin, kitaba giren her şey ölür çünkü. Senden önce öldüm, sayende!

3

Şimdi ben bu kırmızı hiçlik’te kan kadar ve nefes gibi gencim. Yeni bir dil, duyuş, sezış, söyleyiş inşa etmek, karşıtlık-denklik dengesi oluşturmak adına doğu-batı ikileminde burdayım işte. Kalbimi ve içimi yeni ve yediveren bir gülle denemekle meşgulüm, iyi değilim. Korkarım Hakkâri’yi ve Paris’i görmeden, korkarım iyileşmeden öleceğim!

Her küçük ölüm bir kırılmaç uykusu burda. Korkarım bahar da karım da erken gelecek ve bozulacak her şey. İnsan, aşk ve ölüm aşılması gereken üç şey işte; öyleyse üç kez tekrarlıyorum: Her şiir aşılabılır, her şiir aşılabılır, her şiir aşılabılır! Hayat ise hem aşıldı hem aşındı. Ölüm beni bağışla!

4

Şiir; kara ölüm ara ölüm! Kalp efektiyle bir camın kırılışımı işte burda, Tatvan’da. Şimdi ömrümü flash back yapmam, gençliğime aldanıp dağlara kaçsam yası tutulmamış yirmili yaşlarım bile bağışlamaz beni. İşte orda, Yılmaz Güney anısına kefesiz gömülmek istediğim iki dağ: Hüseyindağı ve Allahû Ekber! Biri zâyî biri sahi--

Bendeniz, yani Hüseyin Alemdar: Kırmızı hiçlik ve Hüseyindağındaki zâyî!

5

Güzel günah, güzel suç; kim bilir nasıl da fotojeniktir güzel ölmek! Canım siyah gömlek giymek mor papyon takmak istiyor, canım ütü yapmak ütülü kefenlere üflemek istiyor, canım aşkı ve şiiri hafifletici neden sayıp yeniden evlenmek istiyor. Canım tüm şiirlerini yarım bırakmış intihar şairleri gibi tıknefes ölmek istiyor. Canım Canım Kardeşim’e rağmen Tarık Akan gibi yakışıklı ölmek istiyor. Ne çok canım var sahi bu kırmızı hiçlik’te; canım tüm şiirlerimi, şiir romanlarımı, roman filmlerimi yirmidört kare yirmi dört saatte bitirmek istiyor. Dost düşman çatlatır gibi canım beni bile istiyor. Yeni ve yenik. Her yer her şey K I R M I Z I K I R M I Z I !

Doğudan batıya, şu dağlar ve göller aşkına her bir şey şiirden yapılma. Sonsuz teşekkürler tanrım sana. Şu basit ama etkileyici söz tanrı adına bir tek sana: “*Şiir, aşk gibi yatakta yapılır!*”**** Keza ölüm de! Sahi silahın nerde!! Cennet hapsi, cehennem yası iki göğsünün arası Muş ovası...

6

İyi ki dünyada ve doğudayım, iyi ki de değilim! Ömrümün yüz kitabından biri de *Değillemeler Kitabı*; insan da şair de *çokşimdi* çoktaki az, kalp ve küçük şeyler ancak susarak anlatılır, hele kalbinin doğusundaysan. Vefa ve vasiyet cümlesi insan da şair de “öl” ve “ol!” ünlemi; azdaki çok hem öl hem ol Hüseyininim!

Sahi, kalbimden mi söz ettim! Kalbim ki doğdum doğalı *Sürçmeler Kitabı*; kalpte, gözde, dilde. Beni bul, beni sev, beni bağışla, beni vur!ma--

7

Her şey *kırmızı hiçlik*’te dâne ve zerre: Allah ve şiir iyiliği iki dağımı birden ömrüme silkele, beni bana vur ArzuuU!***** A’dan Z’ye aşkı din ve erotizm tadında ölmek işte defterlerimde! Bu yalan dünyaya tekrar gelirim şiiri ve şerri, aşkı ve ahdî, dini ve erotizmi, dil’i ve lâl olup susmayı sadece Allah’tan öğreneceğim! Öğrene öğrene ölmeyi herkese ben öğreteceğim.

Evet, bildiniz, Allah’a ve kadınlara rağmen iyi değilim. Korkarım iyileşemeyeceğim de. Tabip de olsan yarımı elleme, lütfen! A’dan Z’ye düşmüş bir mecnun hem şairdir, hem nebi, hem Allah! İyi ki de şiir var.

∞

Reha YÜNLÜEL

NAHİF RÜYÂ

bir sıkıcılığı büyütüyordu
kadınla erkek
donmuş naif gülleri
yapraksız söğütleri
bir fotoğraf karesinde
solmuş solukları öğütüyordu
birbirlerine hiç
anlatamayacakları değil
anlatamayacakları uçurumları
büyüttüklerinin önünde
öylesine küçülüyordu ki dünyâ
evrende mesâfe uzuyordu
kendilerini yutan
kara deliklere uzuyordu
sorgular büyüyordu
yanıtlar küçülüyor
küçüldükçe uzayan yanıtlar
trenler kalkıyordu, trenler duruyor
inenler, binenler
duranlar, kalanlar
mesâfeler bir uzuyordu
bir kısalıyordu susanlar.

şiihâne

Necati ALBAYRAK

SOĞUK

geldin
bir yeşil yaprak suya düşerken

ağaçmışım
köklerim topraktan çekilmiş

ve gittin
ve döndüm

gördüm
ormanım kül

rüzgârlar
rüzgârlar

Aşk! Küçük ya da büyük ne fark eder, elbette ölüm de. Her iki dünyanın en acı gerçeği aşk ve ölüm ki gözde ve tende taş sektirmeli mutlaka. Doğuda bile!

*) Wallace Stevens

**) René Char

***) Turgut Uyar

****) Andre Breton

*****) "İstanbul'da kadınlar uzun boylu/U gibi güzel!" (İlhan Berk)

Tatvan, 24 Şubat 2018

Ozan ÖZTEPE

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI - LIV

KIZILIRMAK KIYILARI

bin üç yüz elli beş kilometre
Kızılırmak kıyıları
ortasından ikiye yarar
Çorum'u
Kayseri'yi
Sivas'ı

gizli bir din gibi
yayılr Bafra'da
bin kola savrulur
gövdesine yüklediği
canlardır karartan
döküldüğü denizi

bahar patlayınca
göverir suyu
çeker kollarına
yükü bulutu
yaşlı
kavağı

bin üç yüz elli beş kilometre
Kızılırmak kıyıları
boz bulanık kızıla
çalan suyu
köpüğündeki karacümle
örter çıplak şafağı

coşkunluğunda solan
nice canlardan
geriye kalan
değil gam
değil yas
değil bir mezar taşı

Mehmet GİRGİN

GÖLGE

Gölgelerine devrilir
Sohbetlerde hayatlar
Avcıdır herkes
Bir oğul katılır kovana
Cılız olduğu söylenir
Bir çocuk ağlar
Keklik sesinde
Avdır herkes
Kutsar güneş yamacı
Eğrelti otlarını
Arı kuşlarını
Bir kış kalmıştır
Cılız oğul dayanılacak

DEĞİNİLER

Ramazan TEKNİKEL

Hey koca Nedret Gürcan usta hey! Dinar gibi küçük bir kasabada *Şairler Yaprağı* gibi nitelikli bir dergiyi çıkardın ya, helal olsun sana!

Dikkatinizi çekti mi bilmem, çocuk öykü kitaplarında-romanlarında çocuklar yaz tatilinde hep dayılarının yanına gider.

Attilâ İlhan, Mehmet Sevdâ'nın *Edebiyat Dostları* kitabında şöyle yazar: "Sen, benim dağ başlarında değil, milyonların içinde yalnız olduğumu yazmalısın..."

Bir edebiyat öğretmenine söz arasında hangi edebiyat dergilerini izlediğini sormuştum, kendi söylemiyle, "o tür şeyleri izlemediğini" söylemişti.

Ödüllere karşı mısınız? Her dem lafı uzatmaya ne gerek var. Sizi zorlayan mı var, katılmazsınız olur biter.

Bir kentteki edebiyat derneği, çıkardığı derginin sayılarından birinde Cemal Süreya'nın bir şiirini alıntılamış. O sayıda kendi şiiri de yer alan derneğin üyelerinden biri, derginin genel yayın yönetmenine sormuş: "Şiirine yer verdiğiniziz bu Cemal Süreya bizim derneğin üyesi midir?"

Şairlerin en az yarısı hiç büyümeyen çocuklardır.

Kimi şair- yazarların ismi, bir şair- yazar ismi olarak şiire, öyküye, romana ne kadar da güzel yakışıyor, kıskanıyorum doğrusu.

Dağlarca'nın şiir kitabının sayısı: 100+ , Ahmed Arif'in şiirinin sayısı: 19 -. Lakin ikisi de iyi şair.

O hep sözünü edip, tanım üstüne tanımlar getirdiğiniz sözde 'iyi şiir'in kurallarını Fuzuli de biliyor muydu acaba? Şiirler kurallardan değil, kurallar şiirlerden çıkar zira.

Abbas Sayar *Yılkı Atı*'nı o kadar güzel yazmış ki, şimdi yılki atlarıyla ilgili ne yazılsa sanki hep onun kopyası olacak gibi...

Bahar ve Çocuk adlı çocuk şiirleri kitabım 1979'da yayımlanacaktı, yayınevi programına almış resimlemesini bile yapmıştı, ne yazık ki 12 Eylül olmuş ve yayınevi kapanmıştı. Kitap başka bir yayınevi tarafından 30 yıl sonra 2010'da yayımlandı. Oysa çocuklar çok değişmişti, o sıralar 10 yaşında olan çocuklar 40 yaşındaydı...

Şairlerin iyi şiir için ahkam kesen sözlerini duyunca-okuyunca, Dağlarca'nın hep o güzel söz aklıma gelir: "bütün bunları biliyorsun da sen niye iyi şiir yazmıyorsun?"

Çıkmasını heyecanla beklediğim edebiyat dergileri giderek azalıyor, lakin anladım: sorun dergilerde değil, bende heyecan azalıyor...

Orhan Hançerlioğlu, seçici kurulunda bulunduğu roman yarışmalarında yarışmaya katılan tüm eserleri sonuna kadar okurmuş.

Edebiyatımızda en çok kitap yazarı unvanına sahip olan Ahmet Mithat Efendi 200'e yakın kitap yazmış. Şimdiki gibi bilgisayarlı bir ortam olsaydı kim bilir daha kaç yüz kitap yazardı...

Kimi şair yazarlarla yapılan söyleşiler tanıtım yazıları, dergi sayfalarında yırtma- yapıştırma gibi duruyor. Varlığıyla yokluğu belli olmayan bir şair -yazar bakıyoruz göklere çıkarılıyor... Hakedilmeyen bu tür gereksiz parlatmalar da okuru dergilerden soğutuyor...

Refik Halit Karay, Falih Rıfkı Atay bu iki isim bana hep birbirini çağırıştırır, ama sadece isim olarak...

Şu sıralar Şemsi Belli'nin Anayasso şiiri gibi bir şiirin bir kez daha yazılma zamanı...

İki yıl kadar önce bir radyoda haftada bir belli bir konuda ya da edebiyatımızda yeri olan şair-yazarlarla ilgili yapılan bir programda bir görev üstlenmişim: Her program için biri stüdyoda diğer üçü telefon bağlantısıyla olmak üzere dört şair- yazara ulaşarak programa katılmalarını sağlıyordum. Bu şekilde 40'ı aşkın şair-yazarla iletişim kurmuşum. Zorunlu mazeretleri nedeniyle atılamayan birkaç kişi dışında katılmak istemeyen kimse olmamıştı. Ancak en son bir şair, programa katılması önerime, "Lütfen beni bu tür işlere bulaştırmayın!" demişti. Doğrusu o an kaçakçılık, tefecilik, uyuşturucu tüccarlığı, kara para aklama vd gibi bir iş yapıyorum hissine kapılmış ve işi sonlandırmışım.

Kendisinin bir şiir kumaşı olmayan bir şairin, şiir yarışmalarının seçici kurulunda yer aldığını görünce, Şemsi'nin "Bir acâib derde düştüm, tutuşur Şemsi müdâm / Hakk'a makbûl olmak ister, halka menfur olmadan" dizelerini anımsarım hep.

"Dergimiz, kitabımız seçkin kitapçılarda..." demekle o dergiyi, o kitabı seçkin yapmış olmayız ki...

Arada bir kitaplığımdaki kitapları azaltmak istiyorum, lakin her seferinde de hiçbirine kıyamıyor ve hepsini öylece bırakıyorum. Son kez yine denedim, lakin yine başarılı olmadım...

MÜTEVAZI TANRIM

Yüzü safra karalara karşılık olarak
Deniz, şen şarkılar söyler mi derinliğinde
Bulunur mu adli dengesi yerkürenin
Nefesli çalgıların kana karışan sesini
Ve anılar üzerine uzun faslı çıkarsak
Var mıdır ortak bir şarkısı terazideki evrenin
Puhusu az mıdır uzak göklerin

Mütevazı tanrım, gelsen dansa kaldırsan bizi
Yüz bin atlı meleği acının üstüne sefere çıkarsan
Hülagü Bağdat'tan vazgeçmez mi
Sağ çıkmaz mı vahşeti yıkayacak kitaplar
Öfkeden patlayıp dölsüz kalmaz mı bombalar
Saatler böyle daha rahat işlemez mi

Vazgeçmem güzel gözlü çocuklar varsa
Elbet gelir bir gün saka kuşları merhamet sulamaya
Bir sağanak uyandırır bizi çöl alışkanlıklarından
Akrepler kendini zehirlemeye de meyilli
Tanrım, kimse kimse için ölmeseydi
Ellerin olmaya kalkışmasa birileri
Bir yeryüzü şenliği tertip eder misin
Bize şen şarkılar söylemeyi emreder misin
Kalbin böyle daha güzel olmaz mı
Umutlu olsam ağacı tırmanan salyangoz kadar

Müştehir KARAKAYA

AK-ŞAMDAN

akşamdı
tuttum hülyalarımın adını değiştirdim
içime kaçan en ince böğürtüler
dünyayı bir bir dolaştı
huyularımı ayırdım bölük pörçük
oydum sol gözümdeki kanlanmış damarı
akşamdı
enfeksiyonlarımı belime sardım

çözülen düğmelerimi yeniden diken
bir yandan karnımı deşen aynı kadındı
ayaklarım üşürken
belimi yakan dumansız bir ateşti
çiçeksiz bir bahçeydi içimdeki helecan
tozlu raflarda kalan ciltler dolusu yalan
burnumdan düşerken kar
arsız bir isim miydi geceye olta atan

keşke bilsen hangi pınar buz keser
akşamdan akşama beynime ateş basan
ne bir gerçek ne bir rüya olmadı
ne hararet ne titremek ne mikrop
yastık yorgan beni vuran
ak-şamdan

AHTAPOT

zaman içindedir dünya'nın
ellerin bak büyür ve küçülür
sessizliğinde yaprağın

bazen düşünürüm yürürken
omuzlarıma düşen çiselerin dokunuşunda
yash tırpan kumaş kokusu yangınlar
caddeden aşağı insan seli göğü delen binalar
boynum uzanır kapısı açık dükkânlardan

sen oradasın adımlarımın gerisinde
ve ötesinde görünen bütünlük
sıgıyorsun aklıma
eşyalar anılar ve kokular
duvarda sarkaçlı saat camın buğusu

sırtında bir sepet ceviz
yürürüm küçük adımlarla gömleğim mavi
ellerine siner boşlukta salınan dalların kederi

bir adam bir kadın bilmem ki adlarını
ama bilirim varlığının duyumsattığı
o yabancı çoğul halleri

fincamı tutuşun uydurmasıdır göğümün
giyindiğin yüzler gibi bir kılıktr suskunluğun

soluğun uzun bir nefestir -varlığın bak! bir tarih
gözlerindeki anlamdır bir geyiği uzaktan süzüşün

bazen düşünürüm yürürken
kırlangıçlar uçar uçurumun kenarında
evimin bacası duman dumanda sen
sonra yayılan o belirsiz grilik

ben bunu bilirim yağmurun incecik sesini
maddeye vuran ve dağılan damlalara bakarım
bir ahtapot yalnızlığında düşünürüm ellerini
gün yüzümde alçalıyorken

Ocak 2018

Seyit FİLİZKOL

GÜLMEK

yürüyorduk karanlıkta,
göz gözü görmüyordu.
sırf bir zenci güldü diye,
vurdular.
bakakaldık.

OĞULCAN KÜTÜK'ÜN ECZA KIŞI KİTABINDA "SU"

Fatih AKÇA

Su insanoğlunun varoluş kaynaklarından birisidir. Bu nedenle birçok coğrafya ve kültürde su ile ilgili mitlere rastlamak mümkündür. İnsanlığın ortak tarihi ve ortak aklının bir ürünü olarak üç sembolik anlamı ifade eder. 1- Hayatın Kaynağı, 2- Arınma ve temizlenme aracı, 3- Yenilenme Aracı.

Türklerin kültürel anlamda bağlı olduğu Asya toplulukları içinde su "MateriaPrima" yani ilk madde olarak adlandırılır, suyun yaşamın ana kaynağı olması farklı coğrafya ve kültürlerde de kendisine yer bulmuş bu günün semavi dinlerinde dahi konu edinmiştir. Türklerin mitolojisinde su kültü önemli bir yer tutar. Göktengri yaşama ve kâinatı ilk madde olan suyun dibindeki balıktan ve Su İyesi'nin güzelliğinden etkilenerek yaratmıştır. Göktengri, Erlik Han'a suyun dibine dalmasını ve balık çıkarmasını söylemiş ve bu balıktan insan yaparak ona ruh üflemiştir. İnsanın yaratılışını gören Erlik Han balığın bir kısmını ağzında saklamışsa da Göktengri bunu engellemeye çalışmış ve bu boğuşma sırasında etrafa dağılan balıktan dağlar ve tepeler oluşmuştur. Şaman ayinlerinde su çeşitli ritüellerde kullanılmıştır. Yine Oğuz Kağan destanında ava giden Oğuz Kağan göl ortasında bir ağaç kabuğunda yalnız başına duran güzel bir kadın görüp onunla evlenmesi, ağaç ve su motifinin mitolojideki önemini vurgular. Kaşgarlı Mahmut'un derlediği "Usukmuşka sakig kamug suj körünür. 'Susamışa serap, büsbütün su görünür', Balık suvda, gözü taştın. 'Balık suda, gözü dışarıdadır" v.b. atasözlerinde su çeşitli biçimlerde kullanılmıştır. Yine Kurgan mezar taşlarında su ibriği motifi genişçe bir yer tutar. Bahaeddin Ögel'in 'Türk Mitolojisi' adlı eserinin ikinci cildinde 315-422. sayfalar arasında su ve sular incelenmektedir.

Eski dilde "Ab" kelimesine karşılık gelen su, Divan şiirimizde methiye aracı olarak oldukça sık kullanılmıştır. Belde Aka, Hayreti'nin Kanunu Sultan Suleyman'a yazdığı Ab redifli kasidesi için şunları söyler "*Kasidenin yazılma amacına bağlı olarak methiye bölümünde su, padişahın lütfu, adaleti, cömertliği, gazabı, kadri, makamı gibi pek çok özelliğinden bahsetmek için bir vasıta olarak kullanılmıştır: Padişahın lütfuyla suyun parlak inciye dönüşmesi, onun eşliğine ulaştığı için suyun berrak olması, cömert eliyle saçtığı gümüşlerin yanında bulutun yağdırdığı suların yetersiz kalması gibi doğadaki pek çok unsurla ilişkilendirilerek padişahın övgüsü yapılmıştır.*" Divan şiirimizin önemli şairlerinden Fuzuli'nin Su kasidesinin birinci beyitinde "Saçma ey göz eşkten gönlümdeki odlare su/Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çâre su" – (Ey göz! Gönlümdeki içimdeki ateşlere gözyaşından su saçma. (Ki) Çünkü bu kadar çok tutuşan ateşlere suyun faydası olmaz.") Diyerek çektiği aşk acısının gözyaşı ile söndürülemeyeceğini imler, haliyle bu da suyun yukarıda da belirttiğimiz gibi bir arınma, yenilenmeye aracı olması ile ilgili bir durumaişaret eder. İslam felsefesi, Yunan felsefesinden aldığı su, ateş, hava ve toprak varoluşun dört temel elementini ve Anâsır-ı erbaa olarak tanımlanmıştır. Divan şiirimizde su Anâsır-ı erbaanın bir parçası olarak gerek methiyelerde gerekse sevgilinin güzelliğini tasvir etmek için kullanılmıştır.

Su halk edebiyatımızın masal, anlatı ve şiirlerinde de sıklıkla başvurulan kavramlardandır. Köroğlu'nun bir adamı kuş avlamış, onu bir kaynağın sularında yıkarken kuş canlanıvermiş;kanadından damlayan sular bin tane göle dönüşmüştür. Sepete konularak akan suya bırakılan çocuk anlatısı da suyun koruyucu unsuruna dikkat çeker. Karacaoğlan'ın "Yeşilbaşlı gövel ördek Uçar,/ gider göle karşı/

Eğricesin tel tel etmiş/Döker gider yâre karşı." dizelerinde de görüleceği gibi sevgili göl kenarında yabancı ördeğe benzetilmiştir.

Günümüz Türk şiirinde de İlhan Berk, Necip Fazıl, Ziya Osman Sabah, Cahit Sıtkı, Sezai Karakoç gibi birçok şairin şiirinde su çeşitli biçimlerde ve psikanalistik düzlemde kendisine yer bulmuştur.

Oğulcan Kütük'ün Ecza Kışı kitabında da su, nehir, kuyu, yağmur, deniz kelimeleri önemli bir yer tutmakta... Sıklıkla tekrarlanan bu kelimeler kitabın içerisinde mekânsal bir öge olarak da göze çarpıyor. Kitabın arka kapağı:"Bir su kenarında susup duruyor Oğulcan Kütük. Şarkılar, vedalar, akşam üstleri ve elvedaları düşünüyor" bunu imlerken aynı zamanda Oğulcan'ın suyun arınma, yenilenme hali ile elvedalardan kurtulma isteğini de açığa çıkarıyor.

"Kitabın Ecza Kışı isminin "*Çünkü kısa sustuklarımızın uzun kışından geçip / lanetli bir yılı birlikte yürüdük*"... "*şarkılar, vedalar, akşamüstleri ve elvedalar/ bu gezdiğim soğuk sırtlar*"... "*Kış başlıyor / Hadi Ekmeğe Uzan / Kuş Doyuracağız*" ... "*Bu kış, kabuk görmez yara gibi kaldı, bekledi, açıldı, açılıyor hâlâ içimde*" ... "*Kış başladı / Başladı yüzümün ezsasız kışı / Bir sırta uyumam lazım bu uzun rüyada.*" dizelerinden de anlaşılacağı gibi şair kitap boyunca yaşadığı çağı, içsel durumunu ecza arayan katıksız bir kışa benzetiyor. Yer yer bu ecza arayışı su ve kavramlarının iyileştirici, arındırıcı, yenileyici etkisi ile buluşurken, suyun katı hali "buz" kış kavramının içinde pek yer almıyor. Kitabın ilk şiirlerinden Kül İsyanından "*Denizler gri dalgaları geceye doğru / Yaylım ateşleri ve sabit kış / Bu dalgalardan soruluyor*" dizelerinin tamamlayıcısı olan "*Kimse sebep sormasın diye / Bulutlara bir hüküm astım*" uzak bir bağlantı olarak yer alsada içsel kışın soğuk, ürkütücü, yalnız hali suya pek sızıyor.

"*Su geldi, oraya sızdı, kuyuya / Kuyularda infilak.*" dizelerinde su her ne kadar kuyunun bileşenlerinden olsa da sızma haliyle kuyunun infilak etmesine sebep oluyor. Çocuk şiirinde geçen bu dizeler "*Betonların sıvanmış gözünde duran nadir baharlarından*" ... "*Sus olduğumuz sokak bombalandı, / İnsan durup insanı keserdi ortasından, eti sevdi / Dünya... Bir ucu dışarıda, içerisi kanlı dünya*" dizeleri ile birlikte okunursa son dönemde yaşadığımız toplumsal olaylara da bir gönderme niteliği taşıyor. Kitap da çocuk kavramı hem bu şiirde hem de Memleket İltihabı şiirinde "*Şu mülteci mahallesi, güzel çocuklar kızlar / Birinin ağzında yüz yılı yakacak zehir var, söyleyemiyor / Biri utanıyor, biri korkmuş, başkası duymuş*" dizelerinde toplumsal bir yergiye ulaşıyor. Bu kanlı savaşlar çağının getirdiği yıkım ve yozlaşma enstet ve pedofilin yaygınlaşması, mültecilik kavramları ile iç içe geçerken şairin çocuk kavramı tüm bu kötücül şeylerin karşısında temiz ve saf olanaözlem duyma halinden çok bir çaresizlik olarak göze çarpıyor. Dünyayı yakıp yıkan kapitalist paylaşımın karşısında korunmaya muhtaç olan bizlerin ruh hali bir çocuğunkinden pek de farklı değil. Oğulcan'ın bu yaklaşımının eksik kalan yanı ise içsel kışından çıkıp dışsal - toplumsal kışa dönüp saptamalarını değiştirecek olanaklardan yoksun oluşu. Haliyle bu noktada toplumsal izleklere sahip olsa da Marksist bir açıdan günümüz şairinin insan hassasiyetinin ötesine geçemiyor. Özellikle sosyalist bloğun yenilgisinin ardından yaşanan tarihsel süreç, küreselleşme ile birlikte hemen herkesin bu tür duyarlılıklar edinmesine sebep oldu. Savaşların asıl sahiplerinin bile sık sık tekrarladığı "barış" "insan hakları" gibi insani değerlerin altı boşaltıldı. Günümüz şairinin toplumsal izleklere oldukça geniş bir yer tutsada bu kavramlar teorik bilincin yoksunluğu ile parlak birer hassasiyet dizesi olmaktan öteye geçemiyor. Bu da şiirin toplumsal işlevinin bu çağda arkasında koca bir boşluk bırakmasına sebep.

"*Toprağında durduğumuz suyu az odalarda / Altını bellediğimiz memlekette uyuduk*"

KANIT BELİRTİSİ

Bahçe, giyindiği karın gömleğini çıkarmıştı,
Suyun uzaktan gelen yorgunluğuyla
Dolmuştu sabah baktığım kuyu/

Fırtınanın uyandığı yatakta
Güneşin sadakati
Gecenin dallarıyla sevişmişti
Bütün kış/

Seni beklerken
İçeriye açılan kapının
Paslı gıcirtısını bile özledim/

Duvardaki fotoğrafa baktım
Erol Taş kahvesinde
Bir kış ikindisi,
Soluklanıp çay içtiğimiz/

Zaman bedenimde yaşlanmasın diye
Çocukluğumu yanıma aldığım o gün/

Denizin dünkü öfkesini
Bugün poyraz bile dindiremedi/

Nedensiz değil,
Garlarda vedalaşmak her zaman
Umutsuzluğa düşürdü beni.

İnsan belirli bir coğrafya da belirli bir kültürün içine doğar. Doğduğu toprak parçası, dili, kültürü onun evi aynı zamanda yaşantısını devam ettirdiği yerdir. Şair burada diğer insanlardan ayrılır yaşadığı topraklara duyarlı olsa da şairlerin vatani bütün yeryüzüdür, şairin memleketi üzerinde insanın, kültürlerin, dillerin olduğu her yerdir. Cengiz Aytmatov'un "Her yazar bir milletin çocuğudur ve o milletin hayatını anlatmak, eserlerini kendi milli gelenek ve törelerini kaynak alarak zenginleştirmek zorundadır. Benim ilk olarak yapmaya çalıştığım, kendi milletimin geleneklerini ve hayatını anlatmaktır. Fakat orada kaldığınız takdirde bir yere varamazsınız. Edebiyatın milli hayatı ve gelenekleri anlatmanın ötesinde de hedefleri vardır. Yazar, ufkunu milli olanın ötesine doğru genişletmek ve evrensel olana ulaştırmak için gayret göstermek durumundadır. İyi yazar "tipik insan" ortaya koyma ustalığına erişen yazardır." derken dikkati çektiği konu da buydu. "Altını bellediğimiz memleket" dizisinde ilk akla gelen memleketin altının oyulduğu olsa da altın kelimesi ile vurgulanan yeraltı madenlerinin çıkarılırken kapitalizmin doğayı hiçe saydığını da imleyen ikinci bir anlam olarak düşünülebilir.

Divan şiirinde su kavramının sevgilinin güzelliğini, ona ulaşamama acısını anlatmak için de kullanıldığını belirtmiştik. "Bana gelince / Çehrene dokundum da su gibi dağıldı ellerim / Susturdum herkesi, eski bir yaraktan sızdım ömrüne / Ben geldim / İki yakan arasındayım artık" sevgilinin güzelliği karşısında ona dokununca ellerin su gibi dağılıp, yayılarak iki yakası arasında şairi bir denize çevirmiş. Su psikolojik açıdan temiz ve saflığın da simgesi, hayatın ilk maddesi olduğuna göre aşkın ilk hali su olma halidir. İnsan bu saf ve temiz halde durur, aşkını değiştirip dönüştürür belki onu bir okyanusa çevirir. Fakat bu her zaman mümkün değildir, çünkü aşkın bir ucunda keskin bir biçimle ayrılık kılıcı sallanır. Gün gelir kınından boşalan kılıç şairi de keser "Kıyısında sustuğum o su kenarı benim" Kendi kenarında insanı susturur ayrılık... "git yeni sesler çıkar insan içinden biraz / Ben soğuttum kalktığım yeri / Tüm taşları sev sen, / Bu kaynayan deniz, benim" e evrilir çoğu zaman aşk.

Ayrılık uzaklıktır aşkın yakın dokunmalarına karşın. "ömürden geçen bu lekeli su / göğün öteki yüzü, denizin beri tarafı. Bir uykuyu büyütüyor bunlar / Bir uykudan kan çekiyor rüya" Şairin içsel kışı içindeki en kırılgan dizeler bunlar belki de. Ayrılığın yarattığı ecza kışı sürekli bir uyku haline dönüşme isteği olarak dönmüş şairin içine. Rüya, insan bilincinin uyku haline yansımalarıdır. Bilinç sadece hatırladığımız anıları kapsamaz o aslında hatırlamadıklarımızı, yok olup gitmiş sandığımız her şeyi bize tekrar tekrar gösterir. Kimyasal ilaçlar uykuyu getirirse de bilincin bize yapacağı oyunları engelleyemez. Bir uykudan kan çeker rüya!

"Meydan beklese de olur biraz hem / O, şarkılar eskittiğimiz gün sonlarını / ve suyun geçtiği ağrıyı sakın unutmasın" Ayrılık her insan için yakıcı bir özelliğe sahiptir kuşkusuz fakat şair için daha zordur çünkü ayrılığın ateşi iyice dövülüp şiire çevirir. Yakıcı bir şiire... İşte su, bahsettiğimiz ağrının üzerinden geçer, bu kabulleniş de buradan gelir.

"Bundan böyle hakikat / sadece o gidip gelmeli günlerimizden kalan suyun fikridir / suyu al, bana da biraz bırak / Sonra süzdür üstünden / gör geriye ne kalır? Bir etle sudan geriye ne kalır?" Suyun fikri akmak olsa gerek, akıp gitmek!

Kitapta bir diğer önemli ayrıntı da bölümlerden birisinin adının Tazyik olmasıdır. Sıkıştırıp darlaştırma manasındaki bu kelime; manevi baskı, zorlanma anlamını da taşır. Başka bir deyişle basınçtır. Şairin Tazyik bölümünü basınç olarak ifade etmek istediği aşikâr fakat Tazyik bölümünde bulunan toplam on üç şiir şairin hem içsel kışını hem de dışsal-toplumsal kışının getirdiği tazyik'i niteliyor. Bu bölümde üç şiir; "sonrası", "sonrası 2", "sonrası 3" şiirleri aralara serpiştirilerek şairin

içsel kışının gelişimini, yaşadığı çalkantıları, süreçleri ve araya giren diğer sebepleri de kronolojik bir sıra ile veriyor.

Sonrası : "büyüttüğün her acımın yerini, kendin kazdın içimde. / Kış geçmiyor, suyumun ver!"

Sonrası 2: "çok üşümekten buğuyu buldum ve / bulduğum her şeyi sana gösterip kuruttum."

Sonrası 3: "bak, yaza çıkarken çatladı iklim / böyle sönecekmiş bende unuttuğum uzun ışık"

Tazyik kelimesinin su kelimesi ile akraba olduğunu düşünürüm, haliyle şairin basınç- baskı olarak düşündüğü bu kelimesini psikolojik olarak da suyu işaret ettiği kanısındayım.

Kitabın son bölümü olan "Kabuk" ise öfke izleği üzerine kurulmuş beş şiirden oluşuyor. "Son ders", "diploma", "diploma 2", "diploma 3", "mezuniyet" başlığı altında toplanan şiirler diğer iki bölüme göre daha somut ve salt öfkenin getirdiği dizelere ait kavramlar olarak göze çarpıyor ve bir ithaf ile açılıyor. "her öğrettiği büyük ve kadim bir ağrı ihtiva eden, o derslerin uzun anlatıcısına... Bu defa ağlamadan."

"Ayrılığı bir mezun olma halinde inceleyen ve sıralayan şair, bu bölümün şiirlerinde yer yer öğretmenine seslenen bir öğrenci gibi sesleniyor sevgilisine; "Boğaz kaç boğumdur hocam, bakın bir bunu öğretmediniz" (Son Ders, syf: 45)

"kritik bir ağırlıktı uyuduğumuz uyku / hala akıyor birlikte yıkandığımız su" (Diploma 3 syf:49)

Şairin ilk kitabının şairlik kumaşını gösterdiği yaygın olarak bilinen bir gerçektir. Ben aynı zamanda ilk kitabın şairin gelecekteki şiir evreninin anahtarı olduğunu düşünürüm. Bu nedenle su, çocuk ve et kelimesinin Oğulcan'ın gelecekteki şiirlerinde de değişip dönüşerek yer alacağını düşünüyorum.

TEK VURUŞ; ÜÇ NOTA: RECEP ÖZKAN, DEVRİM HORLU, SEDAT İPEK

Mustafa DURSUN – Beytullah KILIÇ

Mustafa Dursun:

Devrim Horlu

Devrim Horlu, “Gölgeler Çürürken”de yalın bir dille benzetmeler üstüne kuruyor şiirini. Benzetme, kişileştirme, konuşurma, güzel nedene dayandırma, abartma gibi söz sanatları yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Söz sanatlarının yoğun kullanımı eskilerin yaptığı gibi sembollere sığınma kaygısından mı gelmektedir? Onun söz sanatlarını kullanımı, şiirin namusunu teslim etmek ile ilgilidir. Her yerde konuşulan konuları, ileri sürülen düşünceleri, yaşanan sorunları süslü bir şiir diliyle vermeye çalışmaktadır. Yani kitabının sunuşunda kendi deyişle kalemini andığım unsurlar için kullanacaktır. Tabii ki dili kullanma ustalığıyla gücünü bulan kalemini, bu uğurda sıvırılacaktır.

“(...)Kimin ne dediğini anlamayacak kadar/çok yaşadım/Eski bir radyo gibi bekledim/Cızırdamadım bile(...)”(Gölgeler Çürürken, s.12)

Şair benzetmeler yaparken mevsimleri; eskici ve hurdacı gibi sözlere teslim ediyor.

Burada şair, kelimelerin arka plandaki anlamlarını kullanarak şiirini örmektedir.

“(...)Yıllardır koyunda beslediğin

Bir yılan gibi canını yakıyor

Sonbahar senin

Sokağımızdan geçen eskiciye satıp

Elden çıkarmak istiyorsun anılarını(...)”(G.Ç. s.8)

Devrim Horlu’da dikkati çeken başka bir detay: dilin duruluğudur. Gölgeler Çürürken, içi sisli ama dili berrak bir ilk kitaptır:

“(...)İçimde, babası ölünce,

annesinin saçlarını örmediği

bir kız çocuğunun kırıklığı (...)”(Gölgeler Çürürken,s.21)

Şair, Gölgeler Çürürken’de badana, duvarın boyanması, isin temizlenmesi, paslı dil, kapının boyanması gibi kelime ve kelime gruplarıyla karşıt iki dünya kurmaktadır. Gölgeler

çürümeli, duvardaki boya kazınmalı ki boya ve badana işlemleri yapılsın. Bunu bir eski-yeni, halef-selef ya da iyi-kötü çatışması olarak da değerlendirebiliriz. Aynı ilişkiyi şairin çamur, balçık, yağmur ve ardı sıra açan çiçek kelimesinde görürüz. Bu olguyu Attilâ İlhan’ın: “karşıtıyla yüküdür her şey/.../çünkü en berrak sular bile/ en yağlı çamurlarla gelir/...” dizeleriyle yan yana getirdiğimizde söylediğim daha anlamlı olacaktır.

Devrim Horlu’yu farklı kılan diğer bir unsur 2017 Yaşar Nabi Nayır Şiir Ödülü’nü almış olmasıdır. Dolayısıyla ilk kitabının Varlık Yayınları tarafından yayınlanmış olması.

-Ödüle değer görülen eserler Varlık tarafından yayınlanıyor.- Ödül onu, okuyucunun gözünde Varlık Yayınlarının çizgisine çekiyor. Bu, Türkiye’de bir şair için istenen bir durumdur şüphesiz. Edebiyata bir değer kazandırma amacı taşıyan bu çabanın sonucu/bileğinin hakkıyla Devrim Horlu çevremizi saran karanlığı aydınlatmaya geliyor:

“(...)Ve ip/İnceldiği yerden kopuyor bu bahiste”(s.52)

Recep Özkan

2017 yılında Hayal Yayınlarından çıkan Gece Gezen Mavisî kitabıyla Recep Özkan da farklı bir yerde durmaktadır. Gece Gezen Mavisî, gecenin örtüsünü üstüne atmış bölünmez tek bir

şiirden oluşuyor gibi. Bu kitabın dili katman katman bir değişim göstermemekte; kitap uzun bir solo eşliğinde ilerlemektedir. Aslında bazı mısralarda gecenin uzak yerlerine düştüğümüzü hissetseniz de, bu nadirdir. Ve şair, sizi aşkın kavuşma ve ayrılma evrelerinde şiirle buluşturmuştur:

“(...)öncesini bir mektuba sığdırdığım sonrası gidenin
postacı olduğum(...)”(Gece Gezen Mavisî, s.22)

Gece Gezen Mavisî, yar ile loş bir ortamda hasbihal eden şiirler bütünüdür. Bu kitapta varlık kadrosu iki kişidir: sen ve ben. Şairin iki kişinin şahit olduğu anları -iki kişinin yaşayacağı eylemleri-haber kiplerini kullandığı metinlerinden anlıyoruz kitaptaki kişi tenhalığını.

“beyaz bir günün masmavi gözlerine bakıyorum(...)”(Gece Gezen Mavisî, s.21)

Aşka dair, sevgiliye dair bitmeyen sözlerdir şiir. Recep Özkan duru bir dille şairane bir tutumla devam ediyor aşkı dile getirmeye. Ancak bu dil kullanımı matruşka, mavi vs. kelimelerle umutlu bir dil kimliğindedir. Onun şiirinde ayrılık da aşkın bir parçasıdır. Attilâ İlhan deyimiyle ayrılık da sevdaya dâhildir. Recep Özkan, bir şiirde olması gereken çarpıcı buluşlara da sahip; bunun cümle değerinde değil de şiir boyu devam etmesi lazımdır:

“bir şarkının içindeki yağmur sesi kadar
gerçeksin(...)”(G.G. M. s.26)

Şairin gece bir gezinti içinde olduğunu, hem kitabın başlığından hem de içeriğindeki bazı dizelerden anlıyoruz. Bu gezinti-hareketlilik hali dile de vurmuş ki şair özne hep devinim halindedir:

“(...)gece kapımı ne zaman çalsa dışarıdayım(...)”(G.G. M. s.62),

“(...)güzelim işleyenim çingenem/az düşmedin benimle
yollara(...)”(s.43),

“(...)dönüyorum dünyaya/kapama gözlerini”(s.39),

“(...)kıyısında bir yürüyüş benimkisi(...)”(s.27).

Yukarıda örneklerini vermeye çalıştığımız hareketliliğin bir kan bir kıyamet olduğu dasebilmesin. Recep Özkan’da duruma yönelik, durmaya yönelik bir hareket vardır. Şeref Bilsel “...Recep Özkan, zamanın aşk üzerinden yaydığı enerjisi, şiir imkânlarıyla yeniden

yorumladığı bu metinlerde...” * sözüyle kinetik olmayan ama statik bir enerjiden bahsetmekte

bence. Çünkü şiir başlıklarında, dizelerinde nesne almayan, durağanlığı belirten

fiiller(eylemler) kullanılmaktadır şairimiz:

‘vardım (s.13),eriş(s.68)’

“(...)gecemden yazmak dökülüyor(...)”(s.84),

“(...)kir evinin kardan adamı oldum(...)”(s.68),

“(...)ay da ufalır(...)”(s.41)”

* Özkan, Recep, gece gezen mavisî, Hayal Yayınları, İstanbul,2017(kitabın arka kapağından)

Sedat İpek

Sedat İpek, bir yeryüzü karalaması(2017) ile ilk kitabını Şiiri Özlüyorum

Kitaplığı’ndan çıkardı. İpek “karalama” derken dünyayı aklayacak değildi herhalde. Anne, hüznün, yalnızlık kavramlarıyla çağdaşları gibi aynı gürlüğe katkıda bulunuyor. Kitabın ithafı alışıgelenin dışında: “Hiç, kimseye”

İpek, şiirini kurarken ses benzerliklerine dayanarak ritmi sağlamaya çalışıyor. Ritim için ses benzerliğini sağlarken semantik bağlantısını da bırakmıyor şiirin. Kader kelimesini, insan acısını tarif için keder sözü ile bağlamak şairane buluştur, bağlamı kurmaktadır:

“(...)Yusuf kuyuya kader miydi keder miydi?(...)” (bir yeryüzü karalaması s.39)

Şiirde hüznün teması irdelendiğinde bireysel ve toplumsal mazi görülür. Yusuf'un düştüğü kuyu geleneğimizde mazmunluk mertebesine kuruluyken; günümüz şiirinde yine yalnızlığın kara tasviri olmuştur. Yusuf sevdalanan bir erkek olması hasebiyle ve haksızlığa uğraması sonucu şairler tarafından bir üretim sahası konumdadır. Var mı ki hem erkek hem güzel hem yazgısız hem de etik ve din tarafından olumlanan bir figür...

Nuri Pakdil'in münteher şair İlhami Çiçek için: "Bugün bir şiir sandığını toprağa gömdük." deyişi Sedat İpek'i etkilemiş olmalı ki; kitabın muhtelif yerlerinde sandık kelimesi bir sembol olarak geçer :

"(...)Beni annemin çeyiz sandığına gömün(...)" (b.y.k. s.22),
"(...) 7/Aç diyorum anne bir cumartesi kilidini
[çatıda sakladığın sandığın

Belki içinden kayıp çocuklar çıkar ağladığım. "(b.y.k s.40) diyerek şiir dolusu bir sandık daha koyuyor ortalağa.

Sedat İpek'in baktığı, bakındığı mekân Doğu'dur. Doğu bildiğiniz sisli ve duman içindedir. Ona şifa yine dualar, muskalar, sarıklılar tarafından üretilmektedir. Bu umar, denedik sıra yarayı sağaltıyor mu acaba?

"Topraktan geldik toprağa gidiyoruz demenin ustasıdır insan/... En çok kendinden korkan bir karabasandır insan/... Bir yere sığamamanın karanlık ve süreğen hacmidir insan (...)"(s.15)

Ozanımız, şiirinde insan tanımına girişmektedir. Bu girişimin doğal olduğunu düşünüyorum. Şaire göre; insan, dünyaya sur niyetine üflenmiştir. Bu denli dünya karşısında tehlikeli duran şairin nabzı ise kuş kalbidir. Şiirinde izini sürdüğü ölü ozanların peşinden gitmek ya da dünyada kalmak arasındaki ince çizgiyi yürür durur. Çünkü dünya, yeryüzü, dağıktır ve tekinsizdir. Bu tekinsizlik içinde şair çok yalnızlıktır, çok çöldür. Bütün bunları göz önüne alan şairin dünyaya dair güzelleme yapması olanaksızdı. Böylece şair, tekinsizliğe karşı şiir denen serinliğe kavuşur.

"(...)Nereye baksam o ağırlı zaman, o katran
Günejde gül ektiğim bahçe, şimdi doğuda küf ve irin
Ah dünya her yerin intihar motifi senin
Her yanın çulsuz imge ve kezzap(...)" (s.45)

Şiirde günceli, politik temaları aktarmak güç bir iştir. Stendhal, sanata politikayı koymayı konserin ortasında patlayan silaha benzetir ki dikkat dağıtır. Ama bir yeryüzü karalaması'nda politika dikkati dağıtmıyor aksine ilgiyi oraya aktarıyor. bir yeryüzü karalaması zaman olarak kış izlemine vermektedir:"(...)Kış teorik bilgisiyyle pratik bir kedere akıyordu(...)" dizesinde olduğu gibi soğğun insan bedeni üzerinde etkisi ve acelesi şiire konu ediliyor.

Onun şiirindeki farklı söylemler, ilginç buluşlar ona dair umutları yeşertiyor. Hattadiyalizin şiirimize böyle narin girişi belki de ilktir.

"(...)Babamın karnına diyaliz, diline peltek indiği gün/ Kar küreme araçlarıyla ve kamyon dolusu tuzla/yanımdan geçiyordu devlet(...)"(s.29)

Sedat İpek şiirinde, birey marazidir. Şair özne, taşıkardı, diyaliz, şizofreni, böbrek taşı, anksiyete, tansiyon gibi sağlık terimlerine aşinadır. Aile bireylerinin ve ozanın yaşadığı sorunlar şiirde imgelerle kol koladır:

"(...) Ameliyatla alınmış böbrek taşını cebinde mendil niyetine taşıyan adamlar görüyorum

Şizofren kadınlar görüyorum sabah kahvaltılarında

Mezarlara işeyen köpekleri kovalayıp duruyorlar(...)" (s.44)

Beytullah Kılıç:

Recep Özkan

Gündüzün siyahından taşıp gecenin mavisiyyle hemhal olmuş bir şair Recep Özkan. Öyle özenle atılmış ilmekler barındırıyor "Gece Gezen Mavisisi"nde. Dünya dediğini bir şikâyet yumağı olarak görmekten dönüyor. İsyanın şaraba dönüştüğü

olgunlukta. Genç ömründe yuttuğu hayat tozunu kaldırıp şiire fısıldıyor başka suretlerde.

Dönem şairlerinin isyankâr ve yeraltı edebiyatını anımsatan dizelerini düşündüğümüzde Recep Özkan'ın bambaşka bir rotada olduğunu görüyoruz. Gece Gezen Mavisisi'nin de rahatsızlıkları var ancak bu rahatsızlıkları sitemden uzak olgunlukların felsefesiyle yoğunmayı başarıyor. Şiire yakışan derinliklerden güçlü bir sesle geliyor.

Öyle büyük kovalamacaları yok yaşama dair. Okurunu ateşin başına oturtup dışı sökülmiş günlerin acısını, anlatmaya başlıyor. Sınırlarını birer kelimele tanımlara boyuyor. Öyle ince... İpin üstünde yürüyüp, iki tarafa da karışmadan şiir olmayı başarıyor Recep Özkan'da dünya. Gece bitiyor; ateşin üstüne bir kova su döküp gemisine biniyor. Ertesi günün gecesine başka limanlar buluyor ve tekrar ateş, tekrar su...

"(...)İki dağ arasında doğan balıklara inanırım
Geçmişin adı geleceğin suyuydu(...)"(s.25)

Köy köy dolaşıp şiir okuyan halk ozanlarını anımsatıyor bu yönüyle. Ki üslûp denilen yürek kalıbı da kimi zaman halk şiirlerini düşündürmüyor değil:

"(...)evin içine diktığımız o ince direk
dedin günü geldiğinde yıkılacak
dedim günü gelmese de rüzgâra kanacak(...)"(s.27)

Ağır hesaplaşmalara girmiyor şiirde. Seviyesiz, sığ sulardan çekiyor şiir gemisini. Her şeyi felsefi duruşunun penceresinde tartıp bırakıyor. İnanç sorgusunda bile inceliğinden ödün vermeyen bir şiirin şairi Recep Özkan. Yuttuğu tozlardan "bir tatlı huzur almaya gelmiş" bu yüzyıla!

"(...)sık sık küçülen bir kutunun içinde
Zulhâ ve ufku kusurunu taşıyan ilk ustaya
Bir ad verememekten
Diğer sorunun cevabını almış oluyoruz
İnsan insana tuzaktır geceleri(...)"(s.41)

Recep Özkan, kendi şiir gemisinde sadece geceye ve inceliklere demir atan bir kaptan. Rotasını yıllar öncesinin fırtınaları çizip koymuş önüne. Telaşları bitmiş, yolundan emin. İmge sağanağı altında...

Devrim Horlu

Devrim Horlu, 2017 Yaşar Nabi Nayır şiir ödülünü kazanarak dikkatleri üzerine çekti. Gölgele Çürürken, Varlık Yayınları tarafından kitaplaştırıldı. Dosya adı çağrışımsal açıdan okuru bir yalnızlığa çekiyor. Şair, insandan kopuk bir gözlemlerle izliyor dünyayı. Bu gözlemlerin yirtildiği noktalardan şiir filizleniyor hemen. Baktığı her noktada medeniyet putunun imajlarını şiir simyası ile yeniden anlamlandırıyor. Kuytularını karıştırıyor dünyanın. Senede bir gün uğradığımız izbeliklerden şiir çıkarma ustalığını sunuyor bize:

"(...)Rutubetli kömürlüklerde unutulmuş
isi temizlenmemiş
soba boruları gibi sahibimi beklediğimi
Söylemedim(...)"(s.17)

Varoluşsal açıdan taşranın değişmezliğine düşüyor dizelerini. Ülkenin giderek bir taşraya dönüşmesini vuruyor şiir ilmeğine. Kaderciliğin, razı gelişin ve acizliğin fotoğraflarını sunuyor. "güç" kavramının negatif kutbundan izliyor varoşlarını:

"(...)İşte şimdi tam da
Bir hiç uğruna ölecek yaşa geldim
Ama evler hâlâ aynı
Elektrik direkleri
El arabaları
Kendim"(s.19)

Devrim Horlu, genel olarak gözlemlerinin bol benzetmeli şiirlerini yazıyor ancak şiiri hep bu düz yolda devam etmiyor. Şiirlerinde iş yaşamının, resmiyetin, statünün eleştirisine de girişiyor. Çocukluğumuzun "yumurtayı firçalayan dış macunu

GÜZELDİK, GÜZEL.

reklamı”nda olduğu gibi yaşam şartlarının tek taraflı iyileşmesini vuruyor şiire. Dünya’nın sözde seçkin insanlar için döndüğü algısını eleştiriyor. Evrensel eşitlik algısının çürüklerini döküyor. “gölgesi çürüten” terk edilmişliklerin sesini bulup çıkarıyor dünyanın izbelereinden:

*“(...)mezarla yaşamı ayıran/ nemli duvarlara bırakılmış/
bayat bir simit gibi/ çürüyorsa etimiz bu dünyada;/ o zaman
herkes kötü, / her şey suçlu bence./öyleyse / hepsine
kızabilirim serbestçe(...)”(s.40),*

*“(...)kimsenin düğmelerimi koparamayacağı/ bir mağara
seçtim(...)”(s.33)*

Devrim Horlu şiirinin asıl gücü gözlemeden geliyor. Çocukluktan başlayarak biriktirilen her şey şiir oluyor Devrim Horlu’da. Hayatın tüm imajlarını şiirlerinde benzetmeleriyle dans ettiren okurun edatlardan başı dönüyor:

“(...) ince ve kırmızı bir çaput gibi bağla kendini(...)”/s.29

*“(...)Ama güzel günler./Çiçekler gibi,/ Kurutulup
saklanmıyor kitap arasında.”/s.23*

“(...)Kivi/ Çilli çocuklar gibi güllüp oynuyor(...)”/s.51

*“(...)Örülmüş ve örülecek tüm ağları/ beyaza boyayan/
işinin ehli bir örümcek gibi/
bitiriyorum hikâyeyi(...)”/s.47*

Sedat İpek

Görülmemiş hesapların şiiridir “bir yeryüzü karalaması”. İnsanın toprakla büyüyen rutini yeni anlamlar kazanırken Sedat İpek de bu rutinin içinde kendine yer arıyor. Toprağın kırık kemiklerinde dünyalı olmanın telaffuzlarını okuyor. Sadece şair olmayı anlamlandırmış.

Anlamını bulamamış durumlar yumağı hayat. İmgelerini savururken kendini kaybediyor.

Üstüne gidiyor her şeyin. Çünkü her şeyin üstüne gelmişliğine sitemler büyütmüş:

“(...)Kaç takside bölünür ki şairin yalnızlığı,

Bu rutubeti kim alır?

Lirik bir kalp çarpıntısına dönüyor Nisan

Yazın beni şiire yazın(...)”(s.11)

Sokaklardan geçmeyen bir jargonla kendi uzağını getiriyor bize. Oysaki hepimizin alnı aynı acıya değiyor. Biliyor bunu. İnsanın vurdumduymazlığına kazıyor dizelerini. Kendini, aynı korkulara, aynı yabancılıklara uyanmanın ölçüsü sayıyor. Coğrafya denilen alinyazısında kendinden öte köy olmanın imkânsızlığını şiir yapıyor. Ölçüsü alınmamış uzağını bulacak okurları bekliyor “*bir yeryüzü karalaması*”.

Sedat İpek şiirlerine baktığımızda kimi şiirlerin çok kısa, kimilerinin ise oldukça uzun olduğunu görüyoruz. Elbette şiirin uzunluğu kısalığı niteliğini belirlemez. Böyle bir düşüncede değilim. Fakat bu farklı uzunluktaki şiirlerin tematik açıdan farklılıklar gösterdiğini belirtmeden geçemeyeceğim. Kısa şiirlerinde senli benli duyguların kılavuzluğuna soyunuyor. Üslûbu İkinci Yeni şiirinin duvarlarına uzanmış bir hatmi çiçeğini hatırlatıyor. Uzun şiirlerinde ise toplumun önemli bir kısmını ilgilendiren konulardagezdiriyor kalemini. Coğrafyasının, toplum psikolojisine ve günlük hayata yansımalarına şiir oluyor. İki dizeden oluşan “İncinen” isimli şiiri:

“Ne zaman aynaya baksam

Gider bir kadına kırılırım.”(s.27)

“*Karamsar Şiirler Terminolojisine Kısa Bir Giriş*” isimli, kitaptaki diğer şiirlere göre uzun sayılabilecek şiirinden birkaç dize:

*“(...)Çok esmer olmanın dayanılmaz ağırlığıyla
büyürken kâinatın mezarlığı*

Biz seninle enternasyonal marşı ritminde

bir kavganın şivesini yoruyorduk hayra(...)”(s.33)

Sedat İpek, “bir yeryüzü karalaması” isimli ilk kitabı ile öykünülesi acılarını yığıyor okurlarına. Şiirin yettiği

oyukların sabırlı sessiz duruşlarıydık
atımızın yelesinde kırıklar
göğsümüze batan.

gövdemiz toprağa çivili
ağır adımlı kervan bakışlarımızla oradaydık.
büyük göğüslü etli dudaklı kadınlara iç geçirten
bu kirli zaman
israf edilmişleri kapımıza yığan akışkanlık
hatıralarımızı yiyen sahte ebabiller fırlatıyordu göğe.

sermaye piyasası diye bir şey vardı
insanları önce işsizliğe sonra kadroya inandıran.
eğitim kodlamaya çok önem veriyordu
çemberin dışına taşanları okumuyordu sistem
çocuğun ilk sınavı
çemberin içi dolmalı dışına taşmamalı
adam olmak bunu gerektirir.

bense ağaçlara inananlara inanıyordum
onların, dalında rüzgârı ağırlayışlarına.
vicdan, rahmi nasırlı doğurgan bir kadın olmalıydı
toprakla kardeş
katılmadığım bütün kötü yarışları kaybettim
yok satanlar listesinin başında durmaya yeminli
adam olmayan bir tatlı huzur
dört mevsimin izahı.

oyukların sabırlı sessiz duruşlarıydık
adımız yüzümüz bir unutulmuş hikâyesi
ama göçebeliğimiz unutulmayacaktı
dalı titreten rüzgâr
tomurcuğa can veren su
kalbimize üzünlük bağışlayan zaman oradaydı.
oradaydık
vitrinlerin berisinde
eski bir mektup pulu kadar güzeldik
kamplaşmayan bir tarihe iliştilmiş.

kim demiş kırık şeyler güzel değil diye?

6 Mart 2018

coğrafyaya ne kadar benzediğini görmek açısından önemli işlere imza atıyor.

Recep Özkan, Devrim Horlu Ve Sedat İpek... Üçü de aynı dönemin şiir savaşı isimler. Aynı dönemin şairi olmalarına rağmen hepsinin cephesi(üslûbu, teması) birbirinden oldukça farklı. Recep Özkan, büyük fırtınalar atlatmış bir geminin filozof kaptanı; Devrim Horlu, gidilmemiş-unutulmuş köşelerin şiirdeki peyzaj mimarı(en önemli silahı da benzetmeler);Sedat İpek ise kendi coğrafyasının ve insanının kırgın aşığı!

-Recep ÖZKAN, Gece Gezen Mavisî, Hayal Yayınları, Ekim 2017
-Devrim HORLU, Gölgele Çürürken, Varlık Yayınları, Ekim 2017
-Sedat İPEK, bir yeryüzü karalaması, Şiiri Özlüyorum Kitaplığı, Ağustos 2017

İsmail Cem DOĞRU

SIRT ÇANTASI

hiçbir çanta denizin yerini tutmaz ama
tüm genelevlere itimadım var, haftanın
günlerine bir de, geceye rengini verenin
geri alma tutkusuna ve suya tadını veren
sahnenin inatçı lekesine

her gece gökyüzü görüntüsü verecek içi
geçmiş bu kuruntu haziranda önünüzü
kiş tutmayın demeye korkuyor her sırt
çantasından ödü kopan yarasa gibi, kaldı ki
bize yaramaz her incinmenin üç yüz yıl
sonra gelecek beraat fikri kadar güzel günler

bak hiçbir çanta rakının yerini tutmaz
ama kar altında ten yağlamaktan evla
yine de bu kadın olmanın utancı yok mu
bu ayıp size yeter herkes birine sarılmayı
umsun ve unutsun diye

ama ölümü daha önce görmediysek tüm
genelevler spor sitesi olsun diye tüm
fahişeler telefon rehberi değil bana kalsa
iki sim kart arası sonsuza gidilir bir de
yolun arkadaşa bakılıp çıkılan kıyılarına

hiçbir çanta televizyon kumandasına iman
etmedi, haftanın günleri ve açılış törenlerine de

Nevzat KONŞER

NEREYE İLİŞTİRİLEN "AH"

Bir jiletin üzerinde yürüdü babam
sırata hazırlanır gibi yürüdü
hatırlar gibi yürüdü annemi

belanın çürük penceresinden
sakın girme dedik girdi
sürme dedik ellerini o zehre

gizli bir zebani mi düştü içine
ateşi mi körükledi görmez gözleri
çok didindi yalnızlığı hak etmek için!

sonra babam süslü sözlerin
pas tutan havarisi oldu
göğsünde günahkâr duvar
yığıldı üstüne!

annem nereye ilişti "ah"ını
dönüp dolaşıp nasıl buldu orayı babam?

Oresay Özgür DOĞAN

SAYILARARASINDA

/Bir uzam açıyorum kusursuz cezbeye
hazzı akılla tartan.

Yaşam sanrılarla çıkmaza girdiğinde
kör atını kamçılıyor parmaklarının
ucundaki humma

Şimdi burada bu baş dönmesi
yaklaşan göktaşdır ölçsüz kaygı
Anlamı gül içinde akıyor gecenin
koynuna sıcakkanlı ev ağızları
huzur veren bir fenerdir o benim
sinemalarımında
İşvesine gizleniyor ağır ve ince
kanamanın ortasında acımasız çılgın katana
hüsrana kıvrıldı aşk

Sen çemberin içinde biçilmiş kaftanlarınla
itiyorsun elinin tersiyle okyanusu
düşünceyi davullarla geçiyor yüzücüler

Ben ki her gün korkuluğuna yeni elbiseler
giydiren denge tamircisiyim
Sana dair uzağı ışıklı plakalar halinde
kaydediyorum karanfil okumuş belleğe
Saati eski sulara kuruyorum
hüzün yeterli geliyor öze arınan kabuğa

Dürtüler uyandırıyor birbirini
sesleniyor gölge zehirleyen kışa

Sevil AVŞAR

BİZ

Yalnızlık gecemizi kıskanıp
Işıklarımızı söndürdü
Biz
Gövdelerimizin ışığıyla kaldık

Yalnızlık mehtabı kıskanıp
Bulutları getirdi
Biz
Menekşenin ışığıyla kaldık

Yalnızlık aşkımızı kıskanıp
Ayırdı bizi
Ayrılığın karanlığında
İkimiz kaldık

Osman Serhat ERKEKLİ

Serdar Koçak bende Lale Müldür, Seyhan Erözçelik ve Sami Baydar ile ortak bir izlenim bırakmıştır. Nitekim Erözçelik ile Kadıköy Maarif Koleji'nden sıra arkadaşlarıdır. Sonra Serdar'ın politik, aşıklık, hastalık ve tüccarlık yılları giriyor araya. Kolejde iken politika ile ilgilenmeye başlıyor. 12 Eylül darbesinin gerçekleşeceğini Fatsa'daki liderlere haber vermek için Samsun'a yayan yürüyor. Aşkı yolunda gitmeyince hastalanıyor. Buna rağmen askerliğini Sarayburnu'ndaki muhafız birliğinde yapıyor. Kendi, üniforması ve silahı ile birlikte Kumkapı'daki meyhanelere inip içtiğini anlatırdı ki bu bir er için kolay değildir. Sonra uzun hastalık yılları ticaret hayatı ile birlikte koşturuyor. Halıcılık ve beyaz eşya bayılığı yapıyor. Erözçelik doksanlı yılların başına doğru yazdıklarını elinden alıyor ve Şiir Atı dergisinde yayımlıyor. Yaş itibari ile seksen şairlerine yakındır ama kitaplarını doksanlı yıllarda yayımlamaya başlıyor. İlk kitabı Pervazda ve ilk kitaplarından Ben Napoli Radyosu çok ilgi görüyor. Şair Emel İrtem ile evleniyor ve uzun süre evli kalıyorlar. Ben Serdar'ı iki bin yılında veya birkaç ay kala tanıdım. İkimiz de hasta olduğumuzdan ona ruh ikizim dedim. O ilk yıllarda bizim Yeni Binyıl Şiir Bildirisi'ne imza verdi. Şiirimizde çok yaygınlaşan imge salatasına karşı tavır almıştık. Şiir bir günde anlatımcı bir kisveye dönmüştü. Serdar'ın ruhsal rahatsızlığı yanında herkes bilir alkol ile de meselesi vardı. Şiir, bipolar duyu durumu bozukluğu ve alkol... Son yıllarda dergilerde pek görünmedi. Hayat ile ilişkisini yayımladığı kitaplar ile kurduğunu söyler Şeref Bilsel. Yine Şeref Bilsel o arkadaş grubunun şiirini kaotik şiir olarak tanımlar. Gerçekten de Serdar son yıllarda biraz fazla kitap çıkardı. Şimdi bin sayfayı aşkın, iki cilt halinde Kırmızı Yıllara / Veda adları altında bütün şiirlerini yayınladı. (*) Serdar Koçak şiirimizin en orijinal şairidir, İkinci Yeni'den beslendiği halde İkinci Yeni şairlerinden daha orijinaldir. Bütün Şiirleri uğurlu olsun.

(*) Artshop Yayınları

Çıktı!

Alçaklık Öyküleri

öykü

Ahmet Yıldız

Boyalıkış Yayınları, İstanbul, Mart 2017, 128 s.

ÜST ARAMASI

ben ne öğrendimse yalnızlıktan
gece üstü açık uyumuşlara demli bir çay vermeyi
ve dinlemek gerektiğini yere düşen şarkısını izmaritin

ben ne öğrendiysem ayrılıktan
giderek daraldığını onkoloji koridorlarının
ölümden bahis açmanın incelik gerektirdiğini
oysa yaşamak gergin bir tel gibi dünyayla aramda
ve yürümeyi düşe düşe anladığımı kalbin

ben ne öğrendim ki aşktan
ansızın bir üst aramasında
ortaya koymayı seninle dolu her cümleyi
cesaret kıyıları yalnız kadınlardan bir şehir
meğer yeryüzünde en tehlikeli maddeymiş
özgürlük ve aşk için soluduğumuz hava
...

Mehmet CENGİZ

KIN

fatma'ya

Ülke olarak birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımız olan şu
günlerde
bir boşluğunu bulup
ağızdan öpüyorum.
düşüyor cebimdeki ustura
savunmasız kalıyorum hayata.

vardır her saatin bir yerlerde bir tasması
ve
her şair biraz sigaradan ölmüştür
tırnağımdaki sarı lekeye takılıyor gözlerin
şair değilim diyorum ölümüm basit olur.

bu çağa sancı olarak geldiğimi
veya
senden önce sivilce olduğumu zannedirdim
Ülke olarak birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımız olan şu
günlerde
öyle mutluyum ki
çiçeklerim kurudu su vermekten.

iş bu ahval üzere
kalpleri kırılmış dağlara koşuyorum
bulutlar bulut olmaktan sıkın
atlar koşmuş olmaktan.
Ülke olarak birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımız olan şu
günlerde
tüm işimi gücümü bırakmış
sana kın oluyorum.

BAHAR DESTANI

Her şey ve herkes haklı
Yok bir şey gizli saklı
Ağaçlar ve bulutlar
Hepsi bir doğa aklı...

Şu dar kalıbı aşsam
Biraz kabımdan taşsam
Dokunsam bulutlara
Kalplerine ulaşsam...

Birden kirişi kırdım,
Az sonra dağdım, kır'dım.
Dehşet bir çiçek gördüm
Bu ne! diye haykırdım...

Boşa sorma yok cevap
Her şey serapa serap
Dön bak şu çayırlara
Anlam otlarda ahbap...

Eylem taze söz hurda
Çevrene bak bir dur da
Küçük heykeller gibi
Bahar otları burda...

Göğün ninnisi yağmur
Bulutlardan düşen nur
Bazı otlar bilir ki
Yer helvası şu çamur...

Çalılıklar kürkümdür
Rüzgâr eser türkümdür
Şu yosunlu kayalar
Baharda tek mülkümdür...

Çalılıklar muhteşem
Gölgede durur şişem
Şu üç günlük dünyada
Tek sermayem var: neşem!..

Saltık meramım benim
Saf programım benim
Üç mevsime saygılar
Bahar bayramım benim...

Hülya varsa bahardan
Rüya varsa bahardan
Buhurdan gibi tüter
Ray'ha varsa bahardan...

Geçbahar doğmuşum ben
Önceden yağmışum ben
Olsun diye kalbimi
Baharla oğmuşum ben...

Nihavent bir şark'olur
İnsan hisse gark olur
Bahar geldiye eğer
Her yer lunapark olur...

İşk'in ikinci adı
Kök çiçek tohum tadı
Bahar, afsun 'bizce'de
Ve gül iksir hasadı...

Bir şeyim var bengidir
Tam kafamın dengidir
Gezeriz dolaşırız
En çok bahar rengidir...

Sığ derelerde çimdik,
Bir likendik - bir çim'dik.
Nefis otlardan tattık,
Acıkınca, bir çimdik...

Mart nisan şanlı mayıs
Yoldayız hafif tırıs
Kiraz vişne ayları
Hekimdir mütehassıs...

Çok mütehassıs oldum
Aşkla ve şevkle doldum
Baharcımız duymasın
N'olduysa biraz soldum...

Olsun sarı da güzel
Hele Van Gogh'la özel
Kan rengi uzak dursun
Yüz yıl sürsün ritüel...

Biraz haksızlık yaptım
Sapa bir yola saptım
Kırmızının suçu ne
Sarıya niye taptım...

Hep yeşil, hele yeşil
Hem erildir hemi dişil
Hayatımız biraz da
Onunla ışıllı ışıllı...

Pembe de, ve neflesen
Ergin meyveyle beslen
Dünya konukluğunda
Şu ilkbahar bir şölen...

Mor eflatun leylaki
Bulunmalı illaki
Biraz uzak dururum
Asker rengidir haki...

Ömre kefen biçemem
Yılımı ben seçemem
Albert Camus'mün rengi
Turuncudan geçemem...

Her yere mavi gerek
Hem de kallavi gerek
İnsan her şeyin başı
Ona da sevi gerek...

Tak kışına şortunu
Bırak şartı şurtunu
Sen de tanınmalısın
Yerin altı üstünü...
Dinleme yağmur çamur

Çamur dediğin hamur
Bir sopa ve çantayla
Kendini dağlara vur...

Cümle âlem uyanmış
Bin bir renge boyanmış
Arz harekâta hazır
Gök sınıra dayanmış...

Doyun'cağın kadar al
Gerisin doğaya sal
Yak küçürek bir ateş
Korlar anlatsın masal...

Alaçıkta yatarsın
Yıldızlara batarsın
Bu uçkun yürecinle
Daha çok fink atarsın...

Gökte ateşler tüter
Yerde bin böcek öter
Çatlayacaksın hazdan
Yeter Allahım yeter!..

Önce kuşlar uyanır
Arılar vızıldanır
Kasılmış tüm kasların
Usulca kımıldanır...

Topraklar öbek öbek
Ko dokunma köstebek
Şu güzel tırtıllarsa
Pek yakında kelebek...

Bırçalık kazabilsem
Çocukça azabilsem
Baharın bir günü'çün
Bin mani yazabilsem...

Bahar çiçek ayları
Kışkırtır halayları
Altın gümüş kaplıdır
Gönlümün sarayları...

Saray ki barakadır
Ya da küçük bir çadır
Rüzgâr yağmur sesiyle
Horon tepmişim bildir...

Ah bildirim bildirim
Senden sonra soykırım
Çiçek meyve olsa da
Geçmişte kaldı yarım...

Gökte beyaz bulutlar
Hallerinden hoşnutlar
Şu er bahar gününde
Yeşeriyor umutlar...

Er bahar ve geç bahar
Arada pek çok gün var
Bunları arpejlerle
Kaydeder mi ki gitar...
Gitarlar ve kemanlar
Elbette bizi anlar

Nakşedilir evrene
Yaşadığımız anlar...

Yaşadığımız hayal
Hayalin çoğu muhal
Ben yine de yazayım
Havaya bir arzuhal...

Elimde mavi eğe
Arzuhal yazdım göğ
Diledim istedim ki
Biraz başımı eğe...

Başım öne eğilsin
Ağladığım duyulsun
Bin dokuz yüz otuzlar
Ve Sinop'ta değilsin...

Yunus - Hayyam olaydı
Kalbim denge bulaydı
Bıktım çalkalanmaktan
İçim bir durulaydı...

"Bahar meltemi" esti
Duyduğum en güzel sest
Kosalar, bu şarkıyla
Belk'içerdim, bir testi...

Ah sen de bir dinlesen
Kulun gibi inlesen
Toz kondurmazdım sana
Beni biraz anlarsan...

Anlamasan da olur
Sular yolunu bulur
Kıyamam ki sana ben
Gitsen de izin kalır...

Ama ben gideceğim
Sensiz ne edeceğim
Ot olurum yolunda
Üzülme sevdiceğim...

Toprakla haşır neşir
Bahar hazan birleşir
Bin çiçek bilir isek
Başlar büyük bir şiir...

Nedir şiirin kökü
İşte söylenen türkü
Doğanın yüreğinden
Süzülen arık öykü...

Şairler kırılığandır
Bazısı bezirgandır
Gezer dururlar tın tın
Hayli azı insandır...

Akı gök'ü bilmezler
Gözyaşını silmezler
Yazarlar yok hükmünde
Sanırlar ki ölmezler...
Yunus uzak bunlara
Hayyam tuzak bunlara

E dip Cansever de kim
Yok bir sızak bunlara...

Yaprak çiçek ve tohum
Ne muhteşem bir uyum!
Bahar canlanışıyla
Şaha kalktı beş duyum...

Bahara doyan var mı
Doyanı duyan var mı
Bin bir yazı ve güzü
Yerine koyan var mı?..

Doynamam, bahar benim
Kıyamam, bahar benim
Sonsuz esrimedeyim
Ayamam, bahar benim...

Ve tabii kuşların
Kanatlı yoldaşların
Yumurtadan yenicek
Taze fırlamışların...

Doğanın harmonisi
Kuşların senfonisi
İçimizde benilder
Arzın gizli ninnisi...

Kuşlarla tanıştık
An gelir konuşurduk
Araya zaman girdi
Parolayı saşırdık...

Çocukluk kuşlarını
Kanatlı düşlerimi
Yitirsem yiterim
Alın gümüşlerimi...

Aslı Kerem olaydı
Aşka merhem olaydı
Yad eller cangılında
Ah bir mahrem olaydı...

Olaydı yâr olaydı
Su kovaya dolaydı
Büyüme yedik böyle
Her şey daha kolaydı...

"Bahar gelmiş neyleyim!"
Gene de ben eyleyim:
Üçler kırklar hatrıçün
Beş on mani söyleyim...

Dinleyin ey ahali
Ne bu dünyanın hali
Otu kuşu bilmeyen
Ne yazar olsa vali!..

Sular şorlayıp durur
Ateş korlayıp durur
Tüm otlar tomurcukta
Toprak zorlayıp durur...
Kırlar, eşek ve diken
Bu kadar güzel iken

Doldurup mumyalayıp
Kim bizi kente diken...

Ayağımda botunan
Yırtık pırtık kotunan
Yola düştüm bu bahar
Beş on küçük otunan...

Hoşçakal kalem defter
Alnım boncuk boncuk ter
Dere tepe gezerken
Mücevher buldum: Zahter...

Er erken Bahardalı
Çıtıptı edalı
Bir süslenir ki sorma
Sürüp pembeyle alı...

Vermiş bahar buyruğu
Açmış Sığırkuyruğu
Sapsarı kamçı gibi
Dikmiş göklere tuğu...

Erguvan der dururum
Görmesem kudururum
Kof gövdeme baharı
Onunla duyururum...

Bu Sukasidesi ki
Fuzuliden çok eski.
Fani olan bizleriz.
Otlar şiirler baki...

Kalplerimiz paslıdır
Çünkü ihtiraslıdır
Biz, hayalin hayali
Otlar ise aslıdır...

Yerler sanki bir halı
Yatıp yuvarlanmalı
Kovanlardan taşıyor
Çayırüçgülü balı...

Kırların kral'çesi
Açmış Ayıpençesi
Kutluyor bu teşrifi
Kuşların kemençesi...

Mavi çiçekli Yonca
Açar aylar boyunca
Nice balad yazılsa
Hakkı ödenir anca...

Sen seni senden koru
Harlat kalpteki koru
Uzat elini şorda
Tavşanekmeği moru...

Ne çuval ne çuvaldız
Ne bacanak ne baldız
Hepsi geçip gittiler
Şimdi her yer Akyıldız...
Türlü türlü Papatya
Seyrettim doya doya

Baktım gördüm inandım
Bir düğün yeri dünya...

Fırsat bilip baharı
Sarmış patikaları
Arılarsa yırlıyor:
'Sarıpatyam sarı'...

Ak çağşaklı dereler
N'ola Yarpuz dereler
Cam ve can sularıyla
Sonsuzluğa ereler...

Gönlüm kırlar katında
Ne gümüş ne altında
Kabalak yaprağıyla
Gezsem yağmur altında...

Yaptım bir kır konağı
Kuşların en kırnağı
Ve telli böceklerle;
Çitim, Katırtırnağı...

Elimizde kırbamız
Omzumuzda torbamız
Ardahan'da bekliyor
Kelemkeşir çorbamız...

Yaralı kuşlar uçar
Çabala kalma naçar
Sesini yitirdiyen
Bülbülotu ses açar...

Beyaz sarı ve pembe
Renk renk çiçekler sende
Sen Ekşiyonca isen
Humus olayım ben de...

Ah seni Sarıyonca
Sarmışsın yol boyunca
Arılar bal topluyor
Yiyem diye doyunca...

Gökbaşlar, hey Gökbaşlar!
Ne güzel açılmışlar!
Kışın bittiği yerde
Masmavi bir gök başlar...

Bahar için bir alkış
Tahtını terk etmiş kış
Haydin kızlar kızanlar
Zöhretarağı çıkmış...

Koruda bir baraka
Yan gel yat keyif keka
Kök çorbası yanında
Yeter birkaç sap Roka...

Bir akşamdım bir tandım
Yokülkeye atandım
Gördüm Çırçırotunu
Şu cüsemden utandım...
Yağ yağmur sine sine,
Yer basar sinesine.

Hayranım Hezaren'in
Moruna mavisine...

Pıtır pıtır Pıtırak,
Gel dağlarda oturak.
Zifir hayatımızı
Altın suya batrak...

Güneşle bakışlılar
Ve ne çok yakışlılar
Kale gibi heybetli
Aşk çiçeği, Çakşırlar...

Boz toprağa çömerim,
Yere tohum gömerim,
Susarım, susar isem,
Emzikotu emerim...

İçine iksir kaçmış
Çançiçekleri açmış
Bal peşinde arılar
Maviyle kucaklaşmış...

Yola bakmam yaradır
Bu yol beni farıdır
Hayat bir su rüyası
Söğütse yakarıdır...

Hani bir kuş fırlar da
Korkarsın ya kırlarda.
Yılanbıçağı öyle,
Kokar yok-ahırlarda...

Üzülürdüm üzerdim,
Tütün kırar dizerdim.
Cebimde Çorotu'yla
Dere tepe gezerdim...

Bazen hep, bazen hiçtim
Sıcak sağım süt içtim
Kaderim Tütüncülük
Varsın olsun, ben seçtim...

Var demekle var olmaz
Tek başına bar olmaz
Unuttum sanılmanın
Lalesiz bahar olmaz...

Bir tellal çağırıtsaydım
Eyyy!.. diye bağırtıtsaydım
Elimde leylaklarla
Yaka bağır yırtıtsaydım...

Fiğ ektim çiçek bitti
Bence de iyi etti
Ne'ttiğimi bilemem
Düş kurdum gerçek bitti...

Bu bahar başka bahar
Belki sonsuza kadar
Kalabilir askıda
El koyarsa tahsildar...
Kuru dere sell'olmaz
Koca insan tell'olmaz

Bir daha şu meyce'zi
Tadar mıyım bell'olmaz.

Nedir ki eti budu,
Hayat bir dedikodu.
Nasıl geldim bu güne,
Beni kırlar korudu...

Harflerle yollar ördüm
Hayali izler sürdüm
Ancak bazı şeyleri
Gönül gözüyle gördüm...

Sevgili ilkbaharım
Medarıftiharım
Beni unuttur musun
Yarın belki buharım...

Kuyum var kovası yok
Odam var sıvası yok
Bunlar fantezi dertler
Ö'lümün provası yok...

Atlara Yulaf lazım
İnsanlara laf lazım
Bırakalım her şeyi
Burdan gidelim sazım...

Hoşçakal ey ehlidil
Doğa önünde eğil
Öyle çiğneyip geçme
Bunlar çiçek, ot değil!..

Testi dolar su taşar
Zaman mekânı aşar
İnsan ömrü bir çakım
Kim'ağaç bin yıl yaşar...

Vakt irişir bal olur
Şu cana bir hâl olur
Devrilir dev bir ağaç
Başında balbal olur...

Bir hecesin kitapsın
Bir gecesin mehtapsın
Ölüyorsa canlılar
Buna otlar ne yapısın...

Olmaz dediler, oldum
Gülmez dediler, güldüm
Çömlekçatlatan kardeş
Ölmez dediler, öldüm!..

Büyüyor, çürüyoruz
Gerçeğe yürüyoruz.
Bulana anı diye
Bir gül düşürüyoruz...

Bunu dedi Darius,
Birden çıktı bir nimbus,
Birlikte yok oldular;
Sanki bir şebiarus...

KAN SIZDIRAN BİR ŞİİR

Her dizede bir şair asılıydı, mor bekçilerle çıktık kıyama,
Sözün mağarasında sevişen yaralı geyikler kumraldır ama
Tarih bir örümcek ağıdır, suçlu suçsuz kurumuş cesetler
Umutlar ki yoksul alınları gibi safran sarısı ve çatlak
Aşk diyemedim, sevinç diyemedim, ah diyemedim ekmek
Her dizede bir şair asılıydı, mor bekçilerle çıktık kıyama

Hiçbir şey yok mu dairenin dışında, daire bile
Bir çift kumru geldi dile yârin yorgun balkonunda
Gitmesin boşa em sütünü şu kösnük gecenin
Hey hey! Olmayan bir pencereden taş mı gelir
Tarihten kopmuş bir caminin gözlerinden yaş mı gelir
Hiçbir şey yok mu dairenin dışında, daire bile

Sevgilim, kanatlar kin tutmaz çırpar çırpar senden yana
Sesler kadim bir kavmin sesleri dağlar yıldızlar aşır
Deli, sıcak kan göllerde durmayıp taşıp
Gelip bu hiç öpülmemiş yürekte eğleşmez mi
Kirli puslu kentlerde ömür biter yaram durmaz kanar da
Sevgilim, kanatlar kin tutmaz çırpar çırpar senden yana

Başlayınca öpüşmeye elma çiçeğiyle arı
Kapattı penceresini kış, indirdi perdeyi dolunay
Ve içimin yolaklarına indi geniş göğüslü Pan köpürerek
Yaydı sürüsünü, gitti sevişmeye tanrıçalarla tek tek
İnsanın anlatamayacağı büyük aşklar gömülüyor en derine
Başlayınca öpüşmeye elma çiçeğiyle arı

Tüyleri yolunmuş bir geceydi, kan sızıyordu penceresinden

YEDİ EL REVOLVER BOŞLUĞA

I.
saçlarını çözen bir kadını kahvaltı
hayali derin boşluk, oturup düşünmeli

II.
dağınk bir coğrafyayı düzlüyor ellerim
boşluğunu almadan ovaların

III.
bir ağacı susturmak için uğulduyor orman
sesi boşlukta kayıp yankı

IV.
öpmek hep aklımdaydı, ama yokuştun
boşluğuna sığındım

V.
yaşlılığın kabuğunu soyuyorum ince ince
insan tepeden tırnağa boşluk

VI.
neden olgunlaşsın daldaki meyve
kendi boşluğuna düşecekse er geç

VII.
tek hecedir aşk
göğüs boşluğumda bir milyon pır

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 40 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR37000670100000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi – BURSA)	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızade Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özcelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.